

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych
(druk nr 280)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem nowelizacji jest zwiększenie ilości gruntów, które mogą być przeznaczone na potrzeby inwestycyjne poprzez uwolnienie gruntów rolnych spod ochrony określonej w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Nowelizacja wyłącza spod przepisów ustawy wszelkie użytki rolne położone w granicach administracyjnych miast a użytki rolne klasy IV-VI poza miastami zwalnia z wymogu uzyskania zgody marszałka województwa przy przeznaczaniu gruntów na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania. Ponadto w decyzji dotyczącej wyłączenia z produkcji użytków rolnych klas IV- VI pochodzenia organicznego nie będzie określać się obowiązków związanych z wyłączeniem i będzie ona miała jedynie deklaratoryjny charakter w przypadku złożenia wniosku o wyłączenie takiego gruntu z produkcji.

Reasumując, nowelizacja zmierza, w odniesieniu do wszelkich użytków rolnych położonych w granicach administracyjnych miast oraz użytków rolnych klas IV-VI pochodzenia organicznego – do odstąpienia od nakładania obowiązków z tytułu wyłączenia z produkcji rolniczej lub leśnej, tj. od obowiązku uiszczania należności i opłat rocznych. Obowiązki te pozostają jedynie wobec wyłączanych z produkcji użytków rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego klasy I, II, III, IIIa i IIIb poza granicami miast, gruntów pod stawami, urządzeniami, torfowiskami, drogami dojazdowymi do pól oraz gruntów leśnych przeznaczonych na cele nierolnicze.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Nowelizacja, uchwalona przez Sejm na posiedzeniu w dniu 10 października 2008 r., wypracowana została na podstawie projektu komisyjnego – druk nr 608, skierowanego do pierwszego czytania do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu

Terytorialnego i Polityki Regionalnej 10 czerwca 2008 r. Zaproponowane w projekcie rozwiązania zmieniane były na poszczególnych etapach prac w Sejmie.

W projekcie proponowano wyłączenie spod przepisów ustawy użytków rolnych klas IV-VI położonych w granicach administracyjnych miast.

W sprawozdaniu Komisji rozpatrujących projekt w pierwszym czytaniu wypracowano propozycję, która zmierzała do wyłączenia z ochrony użytków rolnych klas IV-VI, położonych w granicach administracyjnych miast, z wyłączeniem gruntów w granicach form ochrony przyrody i ich otulin.

W trakcie drugiego czytania zgłoszone zostały poprawki proponujące dwa inne rozwiązania. Pierwsze - przyjęte w konsekwencji przez Sejm – wyłącza spod dotychczasowej ochrony ustawowej grunty wszystkich klas na obszarach miast a użytki rolne klasy IV-VI poza miastami zwalnia z wymogu uzyskania zgody marszałka województwa przy przeznaczaniu gruntów na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania.

Druga propozycja zmierzała do wyłączenia z ochrony ustawowej jedynie użytków rolnych klasy IV-VI, tak w granicach miast jak i gmin.

III. Uwagi szczegółowe

Rozwiązanie przyjęte przez Sejm w zakresie wyłączenia spod ustawowej ochrony jest rozwiązaniem najdalej idącym. Należy je poddać ocenie Senatu, tak z merytorycznego punktu widzenia, jak i co do konstytucyjności rozwiązań, w zakresie w jakim uprzywilejowuje właścicieli gruntów klas I-IIIb położonych w granicach miast w stosunku do właścicieli takich gruntów poza miastami. Należy dokonać oceny zgodności tych rozwiązań z konstytucyjną zasadą równości wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP, tj. ocenić, czy fakt położenia gruntów na wsi bądź w mieście jest cechą uzasadniającą nie tylko wyłączenie z ochrony administracyjnej przewidzianej dla gruntów rolnych w nowelizowanej ustawie ale uzasadnia również wyjęcie spod obciążeń finansowych związanych z wyłączeniem gruntów z produkcji.

Koniecznym następstwem zmian wprowadzanych nowelizacją powinna być modyfikacja tabeli zawartej w przepisie art. 12 ust. 7, określającej należności za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji w zakresie należności dotyczących gruntów klas IV-VI. Z tabeli tej, jako już nieistniejące powinny zostać usunięte wskaźniki dotyczące tych klas. W zakresie, w jakim stanowiły one podstawę do naliczenia opłaty rocznej za zdegradowanie gruntów, należałoby wypracować stosowne poprawki do art. 28 ust. 4 ustawy nowelizowanej.

Należy zastanowić się również, czy nieobjęcie decyzji o wyłączeniu z produkcji gruntów klas IV-VI zakresem przepisu art. 28 ust. 2, oznacza przemyślane wyłączenie spod finansowych rygorów z tytułu niezgodnego z prawem wyłączenia z produkcji tych klas gruntów, czy też przepis ten należy poprawić.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 5 po wyrazach "w art. 28" stawia się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. b i dodaje się lit. a w brzmieniu:

"a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. W razie stwierdzenia, że grunty przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze lub nieleśne zostały wyłączone z produkcji bez decyzji, o której mowa w art. 11 ust. 1-2, decyzję taką wydaje się z urzędu, podwyższając jednocześnie wysokość należności o 10 %.",

Hanna Kaśnikowska

główny legislator